

ΕΝΩΠΙΟΝ
Του ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

κ.κ. Νικολάου-Γεωργίου Δένδια Αρ. Πρωτ. 52374/12.2.2026

Υ Π Ο Μ Ν Η Μ Α

Του Παναγιώτη **Σταμάτη**, του Δημητρίου, και της Κανέλλας, κατοίκου Κορίνθου, οδός Ποσειδωνίας, αριθμ. 37, Αν. Αξιωματικού ΠΝ, ε.α., **Μέλος ΔΣ/ΕΑΑΝ**, με ΑΔΤ ΑΚ 150921/Τ.Α. Εξαρχείων /22-2-2012, με Α.Φ.Μ. 021428287/Δ.Ο.Υ. Κορίνθου, γεννηθέντος στην Πάτρα, κιν. 6977516516, e mail: panos_stamatis@yahoo.gr

ΘΕΜΑ: Δικαστικός Έλεγχος της Σύμβασης Εκσυγχρονισμού των 5 Αεροσκαφών Ναυτικής Συνεργασίας P3.

ΚΟΙΝ: Επιτροπή Οικονομικών Επιθεωρητών

Κόρινθος, 11.2.2026

Αξιότιμε κ. Υπουργέ,

Όπως γνωρίζετε με την **ΑΒΜ: Ε24/156 Μηνυτήρια Αναφορά μου ενώπιον της κ. Εισαγγελέως του Αρείου Πάγου**, ξεκίνησε ο εισαγγελικός έλεγχος όλων των εμπλεκόμενων σχετικά με τη Σύμβαση Εκσυγχρονισμού των 5 Αεροσκαφών Ναυτικής Συνεργασίας P3-B Orion, την πρόοδο των εργασιών συγχρόνως με την εκταμίευση των δόσεων αποπληρωμής της συμβάσεως.

Έπειτα από παραγγελία της Εισαγγελίας Εφετών Αθηνών, ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας Νίκος Δένδιας έδωσε εντολή σε ομάδα **στρατιωτικών οικονομικών επιθεωρητών** να διενεργήσουν ειδικό έλεγχο για το πρόγραμμα «εκσυγχρονισμός μέσης ζωής (ΕΜΖ) των αεροσκαφών ναυτικής συνεργασίας P-3B Orion του Πολεμικού Ναυτικού».

Τα ερωτήματα της εισαγγελικής διερεύνησης.

Η εισαγγελική έρευνα, εστιάζει σε μια απλή αλλά αμείλικτη ακολουθία. Ξεκινά από την απόφαση να επιλεγεί ο εκσυγχρονισμός των P-3B Orion ως λύση ναυτικής συνεργασίας και ανθυποβρυχιακού πολέμου και όχι μια διαφορετική διαδρομή, όπως η προμήθεια νέας πλατφόρμας ή η ενδιαμέσση κάλυψη με άλλον τρόπο.

Επιπλέον, **η έρευνα εστιάζει στον τρόπο που σχεδιάστηκε και εκτελείται η σύμβαση αλλά και στα προβλήματα υλοποίησης** που αφορούν ασυμβατότητες συστημάτων, διορθώσεις λογισμικού και την ανάγκη να συνεργαστεί μια παλιά πλατφόρμα με σύγχρονα ηλεκτρονικά με αποτέλεσμα να δημιουργηθεί ένας φαύλος κύκλο αναβολών.

Ερωτήματα τίθενται για το πραγματικό, επικαιροποιημένο χρονοδιάγραμμα και τις εγγυήσεις που υπάρχουν ότι δεν θα υπάρξει νέα μετάθεση, ειδικά τώρα που το πρώτο αεροσκάφος έχει περάσει στη φάση πτήσεων αξιολόγησης και πιστοποίησης.

Σήμερα, 11 Φεβρουαρίου 2026, κι ενώ έχουν περάσει 11 χρόνια από την απόφαση του ΚΥΣΕΑ της πρώτης κυβέρνησης του Αλέξη Τσίπρα με εισηγητή της **αναβάθμισης των P-3B Orion** τον τότε υπουργό Εθνικής Άμυνας Πάνο Καμμένο, **ούτε ένα από τα προς εκσυγχρονισμό αεροσκάφη ναυτικής συνεργασίας δεν είναι επιχειρησιακά έτοιμο**, κι ας έχει εκταμιευθεί πάνω από μισό δισ. Δολαρ. για την υλοποίηση ενός προγράμματος που η ίδια η κατασκευάστρια εταιρεία έλεγε από την αρχή ότι είναι υψηλού ρίσκου και η ολοκλήρωσή του ήταν αβέβαιη.

Στην εντολή του προς τις αρμόδιες στρατιωτικές υπηρεσίες, ο κ. Νίκος Δένδιας ρωτά αν «βάσει των δεδομένων της περιόδου 2016-2024, το πρόγραμμα του εκσυγχρονισμού των P-3B είχε καταστεί προδήλως μη υλοποιήσιμο εντός εύλογου χρόνου και αν υπήρχαν θεσμικά διαθέσιμες επιλογές απεμπλοκής ή περιορισμού, προκειμένου να αξιολογηθεί εάν η συνέχιση εκτέλεσης των πληρωμών συνιστούσε αντικειμενικά μη αναγκαία έκθεση του Δημοσίου».

Μάλιστα, για να μην υπάρχει το παραμικρό περιθώριο για παρερμηνείες, **ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας θέτει οκτώ πολύ συγκεκριμένα ερωτήματα** στους επιτελείς του αναφορικά με το αέναο πρόγραμμα εκσυγχρονισμού των P-3B:

-Πότε διαπιστώθηκε για πρώτη φορά ότι το πρόγραμμα παρεκκλίνει ουσιωδώς από το αρχικό χρονοδιάγραμμα;

-Ποιοι φορείς ή πρόσωπα έλαβαν γνώση της παρεκτροπής;

-Υπήρξαν εισηγήσεις για αναστολή, περιορισμό ή επαναδιαπραγμάτευση του προγράμματος; Αν ναι, ποια η τύχη τους;

-Για ποιο λόγο δεν ενεργοποιήθηκε διαδικασία αναθεώρησης του προγράμματος (program restructuring) ή μερικής ακύρωσης;

-Συνεχίστηκαν οι πληρωμές ενώ ήταν προβλέψιμο ότι δεν θα επιτευχθούν οι συμβατικοί όροι;

-Ποιος είχε την αρμοδιότητα να εισηγηθεί ή να αποφασίσει απεμπλοκή;

-Ποια οικονομική έκθεση του Δημοσίου θα είχε αποφευχθεί εάν είχε ληφθεί απόφαση περιορισμού μετά το 2017;

-Υπήρξε ανακριβής ή ελλιπής ενημέρωση της πολιτικής ή στρατιωτικής ηγεσίας;

Σε επείγουσα επιστολή του προς τους επιτελείς του υπουργείου Εθνικής Άμυνας, ο κ. Νίκος Δένδιας ζητά η έκθεση ελέγχου των οικονομικών επιθεωρητών να έχει υποβληθεί μέχρι τις **15 Απριλίου 2026**.

Στα οκτώ ερωτήματα που τίθενται προς τους στρατιωτικούς οικονομικούς επιθεωρητές περιγράφονται ήδη τα πιθανά ποινικά αδικήματα τα οποία θα μπορούσαν να βαρύνουν όσους εμπλεκόμενους από τις προηγούμενες πολιτικές ηγεσίες του υπουργείου Εθνικής Άμυνας, τους διατελέσαντες σε θέση ευθύνης στη Γενική Διεύθυνση Αμυντικών Εξοπλισμών και Επενδύσεως και τους αξιωματικούς του Πολεμικού Ναυτικού, με πράξεις ή παραλείψεις τους ενέκριναν τη συνέχιση των παντοτινών και ατέλειωτων εργασιών εκσυγχρονισμού των P-3B, όσους εισηγούνταν τις εκταμιεύσεις των δόσεων προς την κατασκευάστρια εταιρεία και τη συνέχιση των πληρωμών παρά το γεγονός ότι το Γενικό Επιτελείο Ναυτικού δεν έχει παραλάβει ούτε ένα από τα προς αναβάθμιση αεροσκάφη ναυτικής συνεργασίας, όσους δεν προειδοποίησαν ότι το πρόγραμμα οδηγείται σε ναυάγιο και όσους δεν ενημέρωσαν την ηγεσία η οποία μοιάζει σαν να παίζει ρόλο που παραπέμπει σε κάποιον επιτήδειο ουδέτερο.

Το πρόγραμμα αναβάθμισης και επανενεργοποίησης μπορεί να είχε περάσει σιωπηρά από το ΚΥΣΕΑ το 2015, όμως όταν έγινε γνωστό ήταν **πρωτοσέλιδο για μήνες και μάλιστα με λεπτομέρειες που εξέθεταν τόσο την κατασκευάστρια εταιρεία όσο και την τότε πολιτική ηγεσία του υπουργείου Εθνικής Άμυνας** αλλά πιθανώς και τα Ανώτατα Ναυτικά Συμβούλια που μέσα στο διάβα αυτών των 11 ετών, αρχικώς έδωσαν τη συγκατάθεσή τους και στη συνέχεια δεν διαχώρισαν τη θέση τους

αξιωνοντας την καταγγελία της σύμβασης ή έστω την καθυστέρηση ή την παύση της καταβολής των δόσεων αποπληρωμής για ένα πρόγραμμα που ακόμη και σήμερα είναι εξαιρετικά αμφίβολο αν κάποτε θα ολοκληρωθεί.

Η τότε κυβέρνηση είχε επιλέξει να προχωρήσει σε διακρατική συμφωνία με τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής. Η σύμβαση προέβλεπε ότι το πρόγραμμα θα διαρκέσει επτά χρόνια (2015-2022), διάστημα στο οποίο επρόκειτο να ολοκληρωθεί ο εκσυγχρονισμός των πέντε από τα έξι αεροσκάφη τύπου P-3B Orion που είχαν παροπλιστεί από το Πολεμικό Ναυτικό το 2009.

Τα συγκεκριμένα αεροσκάφη ναυτικής συνεργασίας, τον εκσυγχρονισμό των οποίων η κυβέρνηση του 2015 είχε αναθέσει στην εταιρεία Lockheed Martin, κατασκευάστηκαν το 1966 (δύο εξ αυτών) και το 1967 (τα υπόλοιπα τέσσερα), σήμερα δηλαδή είναι **ηλικίας 60 και 59 ετών.**

Αυτά τα υπέργηρα αεροσκάφη που είχαν παροπλιστεί το 2009, αφού το Ανώτατο Ναυτικό Συμβούλιο έκρινε ότι δεν είχε νόημα να αναβαθμιστούν, εισηγήθηκε ένα άλλο Ανώτατο Ναυτικό Συμβούλιο και αποφάσισε το 2015 η τότε κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑΝΕΛ να εκσυγχρονιστούν, διαθέτοντας το τεράστιο, για την εποχή των μνημονίων, ποσό των 500 εκατ. δολαρίων.

Εύκολα μπορεί λοιπόν να συμπεράνει και ο ποιο καλόπιστος πολίτης το παράδοξο αν όχι και επιλήψιμο, ότι ενώ το ΑΝΣ το 2009 κατόπιν εισήγησης του Α΄ Κλάδου, έκρινε ότι τα ΑΦΝΣ ήταν ακατάλληλα και επικίνδυνα για οποιαδήποτε χρήση, ήρθε ένα άλλο ΑΝΣ, μετά την πάροδο 4 ετών ακινησίας και με την υπ΄ αριθ. 167 /13 της 38ης/ 20-12-13 απόφαση της Ολομέλειας, ενέκρινε την Μελέτη Επιχειρησιακών Απαιτήσεων και Προδιαγραφών Επιδόσεων (ΜΕΑ-ΠΕ) με τίτλο «Εκσυγχρονισμός Μέσης Ζωής (ΕΜΖ) των Αεροσκαφών Ναυτικής Συνεργασίας (ΑΦΝΣ) P-3B του ΠΝ».

Όπως είναι γνωστό τα θέματα προς συζήτηση και λήψη αποφάσεως εισέρχονται προς συζήτηση στο ΑΝΣ, κατόπιν εισηγήσεως του αρμοδίου κλάδου και εγκρίσεως του Α/ΓΕΝ ως Πρόεδρος του ΑΝΣ, οπότε καλό θα ήταν να γνωρίζουμε ποιοι ήταν στις κρίσιμες και συγκεκριμένες περιόδους Α/ΓΕΝ, ποιοι συμμετείχαν ως Εισηγητές και ποιοι ως Μέλη, στις συνεδριάσεις του ΑΝΣ και αν υπήρξε κάποια διαφωνία από κάποιο Μέλος.

Υπενθυμίζεται ότι το υποπρόγραμμα «Εκσυγχρονισμός Μέσης Ζωής (ΕΜΖ) και Αναβάθμιση/Ολοκλήρωση Νέων Επιχειρησιακών Συστημάτων για την Επιχειρησιακή Εκμετάλλευση έως πέντε (5) Αεροσκαφών P-3B του ΠΝ» ενεργοποιήθηκε το 2015 με

την προκαταβολή \$47,3 εκατ. και λόγω καθυστέρησης μετακυλίσθηκαν τα ακόλουθα προβλεπόμενα από τη διακρατική συμφωνία (LOA GR-P-GLI) ποσά στα επόμενα έτη που βαρύνουν τον Κωδικό Αριθμό Εξόδου (ΚΑΕ) 6912 του Προϋπολογισμού του ΥΠΕΘΑ για τις εξοπλιστικές δαπάνες των Ενόπλων Δυνάμεων:

- 2015: \$ 86.736.591
2016: \$ 129.669.114
2017: \$ 106.902.201
2018: \$ 67.874.558
2019: \$ 46.923.664
2020: \$ 35.015.243
2021: \$ 26.721.774
- ΣΥΝΟΛΟ: \$ **499.843.145**

Ερευνητέο επίσης είναι:

- Ήταν λάθος πληροφόρηση από το Πολεμικό Ναυτικό, βαριά αμέλεια ή εσκεμμένη παραπληροφόρηση; ότι η κυβέρνηση εκτίμησε το 2015, ότι τα αεροσκάφη P-3B που είχαν αποκτηθεί μεταχειρισμένα, δωρεάν από τις ΗΠΑ «είναι σήμερα ηλικίας **25 ετών**» ενώ ήταν **49 ετών**;

- Με ποια κριτήρια αποφασίστηκε η συμμετοχή της ISI στην οποία ανατέθηκε έργο ύψους 50 εκατ. δολαρίων, δηλαδή το 10% της σύμβασης. Η εταιρεία ιδρύθηκε το 1993 και οι τζίροι της τα τελευταία χρόνια δεν ξεπερνούν κατά μέσο όρο τα 3 εκατ. ευρώ ετησίως. Για παράδειγμα, η **ISI Hellas** σύμφωνα με τους δημοσιευμένους ισολογισμούς της το 2007 είχε τζίρο 3,6 εκατ. ευρώ, το 2008 οι συνολικές πωλήσεις της ήταν 3,3 εκατ. ευρώ, το 2009 ο κύκλος εργασιών της ήταν 2,9 εκατ. ευρώ, το 2010 έπεσε στα 2,5 εκατ. ευρώ και το 2011 ο τζίρος της ISI περιορίστηκε στα 2.026.981,17 ευρώ.

- Γιατί δεν επιλέχθηκε η αγορά δύο (2) **ATR-72 600T** από την Ιταλία, ώστε να είναι άμεσα επιχειρησιακά έτοιμα και με option για άλλα δύο αργότερα; Το 2008 είχε αποφασισθεί η αγορά νέου τύπου ΑΦΝΣ (με ταυτόχρονη εγγραφή στο τότε ΕΜΠΑΕ πίστωσης 250.000.000 ευρώ για 4 + 1 αεροσκάφη) και οριστική καθήλωση των υπαρχόντων P3B.

Κλιμάκιο αξιωματικών του ΠΝ, είχε μεταβεί αρχές του 2009 στην Ιταλία και επισκέφτηκε την εταιρία κατασκευής των **ATR-72 600T**, που διαθέτουν παρόμοιο εξοπλισμό με τα υπάρχοντα Α/φη P-3B του ΠΝ και επιπλέον, έχουν Link 16 και είναι ικανά να φέρουν торπίλες, κόστος των ATR-72 600T ήταν περίπου 120 εκ ευρώ έκαστο.

- Αντί της ανακατασκευής των P-3B του Πολεμικού Ναυτικού, μπορούσε να ληφθεί απόφαση για προμήθεια των νεότερων αεροσκαφών **P-3C** από τα αποθέματα του Αμερικανικού Ναυτικού, επισημαίνοντας ότι η λύση αυτή θα κοστίζε στο Ελληνικό Δημόσιο λιγότερα χρήματα, ικανοποιεί πλήρως τις μακροπρόθεσμες ανάγκες των ελληνικών Ενόπλων Δυνάμεων και παραλλήλως καλύπτει τις βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις του Ναυτικού με αεροσκάφη «πολύ πιο σύγχρονα από τα υφιστάμενα αεροσκάφη του Π.Ν.

Επισημαίνεται ότι:

Η Αργεντινή υπέγραψε σύμβαση τον Οκτώβριο του 2023 για την απόκτηση **4 αεροσκαφών: τριών P-3C Update III** (για ναυτική περιπολία και ανθυποβρυχιακό πόλεμο) και ενός P-3N (διαμορφωμένο για έρευνα και διάσωση - SAR). Κόστος: Το συνολικό κόστος της αγοράς ανήλθε σε περίπου **60-67 εκατομμύρια δολάρια**. Το ποσό αυτό καλύπτει τα αεροσκάφη, ανταλλακτικά και τεχνικό εξοπλισμό, με την αποπληρωμή να γίνεται σε δόσεις.

Τον Αύγουστο του 2023, η Πορτογαλία συμφώνησε να αγοράσει **6 αεροσκάφη P-3C** από το απόθεμα του Γερμανικού Ναυτικού έναντι **45 εκατομμυρίων ευρώ**. Η συμφωνία περιλαμβάνει ανταλλακτικά, προσομοιωτές και κιτ εκσυγχρονισμού (MLU). Η Πορτογαλία επενδύει επιπλέον 24 εκατομμύρια ευρώ (2025-2028) για την αναβάθμιση 5 εξ αυτών στο επίπεδο CUP II.

- Σύμφωνα δε με το **Φ.900^α/419/14355/ 5 Ιουν.2015 Έγγραφο του Γραφείου Κοινοβουλευτικού Ελέγχου ΥΠΕΘΑ**, αναφέρει ο Υπουργός Πάνος Καμμένος:

*«Στο πλαίσιο της σχετικής διακρατικής συμφωνίας η Ελλάδα δε θα πληρώσει το πρόγραμμα εκσυγχρονισμού των P-3B. Το χρονοδιάγραμμα των εκτιμώμενων ανά έτος δόσεων αντιστοιχεί σε συγκεκριμένες παραδόσεις αγαθών και παροχής υπηρεσιών, καθώς και στην υλοποίηση κομβικών σημείων εξέλιξης του προγράμματος, για την οποία **θα υφίσταται επισταμένος έλεγχος από το Πολεμικό Ναυτικό, κι η καταβολή των δόσεων στην κυβέρνηση των ΗΠΑ θα πραγματοποιείται μετά από την τεκμηρίωση συγκεκριμένων στόχων από το αμερικάνικο ναυτικό (USN)**».*

Η ωμή πραγματικότητα είναι ότι το Πολεμικό Ναυτικό έμεινε για χρόνια χωρίς αεροσκάφος ναυτικής συνεργασίας μεγάλης ακτίνας και αναγκάστηκε να στηριχθεί

σε ελικόπτερα, σε μέσα άλλων Κλάδων και σε συμμαχικές δυνατότητες, σε μια περίοδο που οι απαιτήσεις επιτήρησης αυξάνονταν.

Το πρόγραμμα έχει και γεωπολιτική διάσταση. Η ενίσχυση δυνατοτήτων θαλάσσιας επιτήρησης στην Ανατολική Μεσόγειο δεν αφορά μόνο εθνικές ανάγκες, αλλά και τη συμμαχική εικόνα κατάστασης, ειδικά σε περιόδους αυξημένης δραστηριότητας στη Μεσόγειο.

Αναμφίβολά αποδεικνύεται πλήρως ότι δεν ήταν επιτακτική ανάγκη, το συγκεκριμένο πρόγραμμα εκσυγχρονισμού, αφού μόνο ένα αεροσκάφος της ενδιάμεσης λύσης παραδόθηκε μετά από τέσσερα χρόνια το **2019** και τα υπόλοιπα ακόμα και σήμερα μετά από 11 έτη, δεν έχουν παραδοθεί.

Με τα χρήματα που πλήρωσε το Ελληνικό Δημόσιο θα είχαμε αγοράσει 12 P3C-III από τα αποθέματα του Αμερικανικού Πολεμικού Ναυτικού μαζί με τα ανταλλακτικά και τον οπλισμό, όπως μας είχε πολλαπλώς συμβουλευσει, ο κ. Ντένης Πλέσσας, αντιπρόεδρος της Lockheed Martin και επικεφαλής του γραφείου της αμερικανικής εταιρείας οπλικών συστημάτων στην Αθήνα.

Στην επιστολή που είχε αποστείλει προς τη Διεύθυνση Εξοπλισμών του Γενικού Επιτελείου Ναυτικού τον Μάιο του 2013 **ο αντιπρόεδρος της Lockheed χαρακτήριζε με τρόπο αδιαμφισβήτητο τη λύση της ανακατασκευής των P-3B ως «μη τεχνικοοικονομικά συμφέρουσα»** και ξεκαθάριζε ότι τα παροπλισμένα αεροσκάφη ναυτικής συνεργασίας του Πολεμικού Ναυτικού δεν είναι σύγχρονα.

Μάλιστα πρότεινε στο Πολεμικό Ναυτικό:

«Αντί της ανακατασκευής των P-3B του Πολεμικού Ναυτικού, να ληφθεί απόφαση για προμήθεια των νεότερων αεροσκαφών P-3C από τα αποθέματα του Αμερικανικού Ναυτικού, επισημαίνοντας ότι η λύση αυτή θα κοστίσει στο Ελληνικό Δημόσιο λιγότερα χρήματα, ικανοποιεί πλήρως τις μακροπρόθεσμες ανάγκες των ελληνικών Ενόπλων Δυνάμεων και παραλλήλως καλύπτει τις βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις του Ναυτικού με αεροσκάφη «πολύ πιο σύγχρονα από τα υφιστάμενα αεροσκάφη του Π.Ν.»

Κατόπιν όλων των ανωτέρω που αναλυτικά Σας αναφέρω στο παρόν υπόμνημα παρακαλώ όπως να τεθούν όλα τα ανωτέρω υπόψη της προσφάτως σχηματισθείσας επιτροπής οικονομικών επιθεωρητών του ΥΠΕΘΑ.

Είμαι στη διάθεσή Σας να συνεισφέρω με επιπλέον στοιχεία, στην Επιτροπή ώστε να συμβάλω άμεσα και αποτελεσματικά στην απονομή της δικαιοσύνης και στον ποινικό κολασμό των εγκληματικών συμπεριφορών (πράξεων ή παραλείψεων) των εμπλεκομένων (του λευκού κολάρου «**white-collar crime**»), όσο ψηλά και αν ευρίσκονται.

Διατελώ μεθ' υπολήψεως

Παναγιώτης Δ. Σταμάτης

Αν. Αξιωματικός ΠΝ ε.α.

Μέλος ΔΣ/ΕΑΑΝ